

Rolf Johan Bye, spesialistrådgiver fra Safetec, sier risikoen i petroleumsnæringen har økt. Foto: Atle Espen Helgesen

I DENNE UTGAVEN:

- › Nye arbeidsmiljøutfordringer vil prege framtidens arbeidsliv
- › Blått hydrogen kan skape mer aktivitet på sokkelen
- › Kraft- og industriløft sikrer framtiden for Melkøya
- › Dato er nå klar for første rettssak om karantenekompensasjon
- › Nybrottsarbeid for å finne best mulige skiftordninger

Kontraksregimet på sokkelen påvirker risikoen

Rolf Johan Bye, spesialistrådgiver fra Safetec, gikk på Industri Energis HMS-konferanse 23. august grundig gjennom en undersøkelse om hvordan nye driftsformer og kontraksregimet påvirker sikkerheten i petroleumsnæringen.

Tekst og foto: Atle Espen Helgesen

Bye viser til at det er betydelig variasjon mellom de ulike operatørenes kontraksfilosofi, men understreker at aktørbildet på sokkelen domineres av én stor operatør.

-Vi ser at mer av den økonomiske risikoen i dette selskapets kontraksfilosofi er overført til leverandørene og at hvis leverandørene ikke gjør jobben raskt nok, så får de en smekk over fingrene, med økonomisk straff. Det har skjedd mange store endringer i næringen samtidig, og flere undersøkelser viser at HMS prioriteres lavere enn før.

-For arbeidstakerne ser vi at det er høy arbeidsbelastning, høyt tempo, økt fare for feilhandlinger og uforenelige arbeidsoppgaver. Vi ser også at personell i operasjonssentre ofte mangler offshoreerfaring. Det gir flere

utfordringer når de skal kommunisere og samhandle med personell ute i havet, sier han.

Det blir tatt snarveier

Bye er klar på at høyt fokus på såkalte ytelsesmålinger (KPI) medfører stress og nedprioritering av oppgaver som de ansatte ikke blir målt på.

- Det gjør at det tas snarveier og at det skjer underrapportering av avvik og hendelser for å unngå dårlige indikatorverdier. Vi ser også at det er stor grad av innleie for å kompensere for svingninger i aktivitetsnivået, samtidig som det er knapphet på ledig, kompetent arbeidskraft. Høy grad av innleie kan gi mindre effektive team og medføre økt arbeidspress på de fast ansatte. I sum representerer alt dette økt risiko i næringen, sier han.

Sjefingeniør Irene Dahle fra Petroleums-tilsynet følger opp og understreker at utviklingen på dette området har gått i feil retning i lang tid.

Ulovlig å bli skvist

-Noen spør om det virkelig er Ptils oppgave å se på rammebetingelsene, men det er klart at hvis rammebetingelsene får konsekvens for risiko, så har vi det ansvaret. Det er ikke ulovlig å skvise kontrakter, men det er ulovlig å bli skvist. En leverandør har altså ansvar for å ikke akseptere å bli skvist, men det er en utfordring når den ene operatøren har nærmest monopol, sier hun.

Les hele saken på industrienergi.no

Arendalsuka: Blått hydrogen kan skape mer aktivitet på sokkelen

Blått hydrogen basert på norsk naturgass vil gi utslippskutt, sysselsetting og høy aktivitet på norsk sokkel, viser en ny rapport fra Konkraft. – Dette er spennende muligheter for norsk sokkel, sier forbundsleder Frode Alfheim i Industri Energi.

Konkraft presenterte under Arendalsuka rapporten som viser betydelige muligheter for å utvikle sokkelens konkurransekraft gjennom satsing på blått hydrogen, med karbonfangst og -lagring.

– Dette gir muligheter for å ha høy aktivitet på sokkelen i uoverskuelig framtid. For å produsere blått hydrogen i betydelige mengder, trenger vi å lete etter mer gassressurser på sokkelen, sier forbundsleder Frode Alfheim.

Han viser til at dette er nok et eksempel på hvor bra oljepakken var for å opprettholde aktiviteten på sokkelen gjennom koronapandemien.

– Nå må industrien ta ansvar for å lete etter mer ressurser, sånn at vi kan være en stor leverandør både av gass og hydrogen til Europa i mange tiår framover, sier Alfheim.

Konkraft-rapporten viser at Norge har fortrinn som kan bidra til raskere utslippskutt og oppbygging av en europeisk hydrogenøkonomi. Konkraft foreslår en satsning der norske myndigheter sammen med olje- og gassindustrien og leverandørindustrien arbeider mot en rekke konkrete målsetninger.

Forbundssekretær Håkon Bjerkeli i Industri Energi ønsker mer bevissthet rundt det psykososiale arbeidsmiljøet. Foto: Atle Espen Helgesen

Nye arbeidsmiljøutfordringer vil prege framtidens arbeidsliv

– Vi kommer til å se mer psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøutfordringer framover. Det må vi allerede nå forbedre oss på og ta tak i, sier forbundssekretær Håkon Aasen Bjerkeli i Industri Energi.

Tekst: Atle Espen Helgesen

Det pågår for tiden et arbeid i regi av Arbeidstilsynet som ser på behovet for en egen forskrift om psykososialt arbeidsmiljø. Industri Energi deltar aktivt i dette arbeidet i samarbeid med LO.

– Det er stort behov for en slik forskrift, siden psykososiale og organisatoriske utfordringer i arbeidslivet vil øke i omfang i tiden framover. Og det vil være krevende å håndtere på mange arbeidsplasser, sier forbundssekretær Håkon Aasen Bjerkeli som er Industri Energis representant i dette arbeidet.

Nye arbeidsformer

Han viser til at nye arbeidsformer med stadig mer bruk av ny informasjonsteknologi, mindre tilhørighet til bedriften, mindre samhold på arbeidsplassene, samt vagere skille mellom arbeidstid og fritid vil bre om seg. I tillegg må folk forvente å måtte stå lenger i arbeidslivet enn i dag.

– Det fører med seg nye utfordringer for det psykososiale arbeidsmiljøet. Den kanskje største utfordringen i framtidens arbeidsliv handler om hvordan man skal klare å ta vare på hele mennesket, sier Bjerkeli.

Utvasket skille mellom jobb og fritid

Han forklarer at vi i norsk arbeidsliv er blitt ganske flinke til å unngå tunge løft og sørge for at de ansatte bruker nødvendig verneutstyr.

– Mye er usikkert om framtidens arbeidsliv, men det som er helt sikkert er at det er i stadig endring og bringer med seg helt nye utfordringer for den enkelte. Da må vi samtidig klare å ta vare på sinnet til folk og sørge for at vi har et inkluderende arbeidsliv, sier han.

Mange spør seg om de selv vil bli omfattet av nye psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøutfordringer. Bjerkeli er tydelig på at all den tid mennesket er involvert, så vil disse utfordringene komme, enten du jobber i en industrihall, på en oljeplattform, i et lager eller på kontor.

– Det å ivareta de psykososiale og organisatoriske arbeidsmiljøutfordringene på en god måte blir viktig for alle. Det er ikke sånn at det psykososiale arbeidsmiljøet bare handler om det som skjer mellom folk. Det handler også om hvordan arbeidsmiljøet skal ivaretas for de som jobber alene, for dem vil det bli enda flere av, sier han.

Les hele saken på industrienergi.no

Kraft- og industriløft sikrer framtiden for Melkøya

Forbundsleder Frode Alfheim er glad for at regjeringen presenterer planer om et kraft- og industriløft for Finnmark, som sikrer driften på Melkøya i Hammerfest til etter 2040. – Forlengelsen av levetiden til Melkøya-anlegget er godt nytt for Finnmark, for Norge og for Europa, sier han.

Tekst: Johnny Håvik

– Kraftløftet for Finnmark vil bety mer kraft og mer nett i vårt nordligste fylke. Det er viktig for Norge. Samtidig beholdes en beredskap mot økte strømpriser, gjennom at gasskraftverket skal stå også etter elektrifiseringen. Dette er godt nytt, og en klok mekanisme, sier forbundsleder Frode Alfheim i Industri Energi.

Snøhvit Future-prosjektet innebærer tiltak som både øker gassproduksjonen fra Snøhvit-feltet og forlenger levetiden på Hammerfest LNG. I tillegg vil prosjektets omlegging til full drift med kraft fra nettet ved Hammerfest LNG redusere CO₂-utslippene fra

anlegget med 90 prosent, tilsvarende 850 000 tonn CO₂ per år.

Hammerfest LNG på Melkøya er Finnmarks største industrianlegg og sysselsetter i dag 500 personer, samt bidrar med ringvirkninger tilsvarende til over 900 årsverk i regionen. Regjeringen legger inn i kraftløftet at arbeidet med å bygge ny 420 kV-linje helt øst i Finnmark skal prioriteres. Den sikkerhetspolitiske situasjonen brukes for å underbygge at det skal gis gass i arbeidet for å få linjene på plass før 2032.

– Prioriteringen av Finnmark, både når det kommer til nytt nett og ny kraftproduksjon, er sikkerhetspolitisk riktig og nødvendig. Dette er signaler verken Statnett eller andre aktører kan ignorere, sier Alfheim.

Spørsmål og svar om elektrifisering av Melkøya LNG

Hvorfor skal Melkøya elektrifiseres?

Melkøya LNG er et av Norges største punktutslipp og må betale både norsk CO₂-avgift og kvotepris for utslippene. Med økende CO₂-pris blir det for dyrt å fortsette som i dag. Med dagens drift har Melkøya LNG en levetid frem mot 2030. Med Snøhvit Future-prosjektet og elektrifisering vil anleggets levetid forlenges helt til 2050. Samtidig vil forsterkningen av strømmettet i Finnmark komme hele landsdelen til gode.

Har vi nok kraft til å elektrifisere Melkøya?

Midt-Norge og Nord-Norge hadde et kraftoverskudd på 11 TWh i 2022 – dette overskuddet gikk i sin helhet til eksport. Den største utfordringen i Nord-Norge er mangel på kapasitet i strømmettet. Med bedre strømmett vil mer av overskuddskraften i Nord-Norge kunne brukes i Nord-Norge. Snøhvit Future er historiens største industriinvestering i Nord-Norge og vil bruke rundt en tredjedel av det kraftoverskuddet som i dag eksporteres. Kraftforbruket i Nord-Norge øker raskt og kraftoverskuddet vil bli spist opp før eller senere, uavhengig av Melkøya. Derfor er det behov for mer kraft og mer nett, uansett.

Skal elektrifisering av Melkøya bruke opp kapasiteten i strømmettet i Nord-Norge?

Nei. Statnett har reservert nettkapasitet 1150 MW nytt forbruk nord for Ofoten, hvorav Melkøya står for 360 MW. I tillegg er det søkt om ytterligere 300 MW

nytt forbruk utover de 1150 som er reservert. Det viser bare at det er behov for mye mer kraft og nett, uavhengig av Melkøya. Med elektrifisering av Melkøya vil det bygges en ny linje fra Skaidi til Hammerfest, og Melkøya skal bruke under halvparten av kapasiteten på 760 MW. I tillegg har regjeringen utsatt elektrifisering av Melkøya fra 2028 til 2030, og lagt opp til størstilt utbygging av strømmettet til Øst-Finnmark.

Vil ikke elektrifisering bare flytte utslippene ut av landet?

Nei, fordi 98 % av norsk olje og gass eksporteres til EU som er underlagt akkurat de samme klimamålene og virkemidlene som Norge. EU og Norge har felles gjennomføring av klimamålene med et kvotesystem som setter tak på utslipp, og taket vil senkes årlig slik at utslippene går ned totalt. For eksempel er Tyskland bundet av akkurat den samme CO₂-kvoteprisen, akkurat det samme utslippstaket og et betydelig høyere klimamål enn Norge på 65 % kutt innen 2030, og derfor kan ikke Tyskland øke utslippene. Hele poenget med klimapolitikken er at utslippene skal fjernes der de er. Norge kutter norske utslipp og Tyskland kutter tyske utslipp.

Hvorfor ikke CO₂-fangst på Melkøya?

Oljedirektoratet har utredet CO₂-fangst på Melkøya og konkludert med at det blir dyrere enn elektrifisering. Selve CO₂-fangstanlegget står bare for rundt 30 % av de forventede kostnadene, mens mesteparten av kostnadene skyldes at det blir svært krevende å integrere CO₂-rensing i en allerede eksisterende og komplisert infrastruktur. Det ville også vært stor risiko for forsinkelser og kostnadsoverskridelser. Dette er utfordringer som gjelder anlegget på Melkøya spesifikt, ikke CO₂-fangst og -lagring generelt.

Advokat og leder for juridisk avdeling i Industri Energi. Arkivfoto: Egil Brandsøy.

Dato er nå klar for første rettsak om karantene- kompensasjon

-Vår første pilotsak om karantenekompensasjon er berammet i Sør-Rogaland tingrett 20-24. november, opplyser Karianne Rettedal, leder i juridisk avdeling i Industri Energi.

Industri Energi har foreløpig fremmet to pilotsaker for Sør-Rogaland tingrett, henholdsvis mot riggselskapet Transocean og forpleiningsselskapet ESS. Stevning ble sendt i juni for disse.

Saken mot Transocean er berammet i uke 47, altså 20-24. november. Saken vil føres på tinghuset i Stavanger. I saken mot ESS er det tilsvarsfrist for selskapet 10. september. Saken vil bli berammet etter planmøte i domstolen.

-Vi vil anlegge ytterligere to pilotsøksmål tidlig i høst for medlemmer innenfor operatør- og offshoreservice-områdene, sier Rettedal.

-Hva gjelder forliksklagene som ble tatt ut i vår, mottar vi nå fortløpende avgjørelser om innstilling fra forliksrådet i Stavanger. Disse kravene vil bli håndtert i fortsettelsen, parallelt med pilotsøksmålene, forklarer hun.

Samlet utgjør kravene om karantenekompensasjon, mot 46 virksomheter, i underkant av 500 millioner kroner for våre medlemmer.

**INDUSTRI
ENERGI**

**Industri Energi
er ett fritt og
uavhengig
LO-forbund.**

Vi har 56.000 medlemmer og 3000 tillitsvalgte innen industri, olje og gass. Våre medlemmer arbeider i bransjer som skaper 80 prosent av Norges eksportverdi. Få makt, få innflytelse - meld deg inn i dag.

UTGIVER

Industri Energi

REDAKTØR

Atle Espen Helgesen

ANSVARLIG REDAKTØR

Frode Alfheim

GRAFISK DESIGN

Lena N. Nedland

TRYKK

Melings AS

INDUSTRI ENERGI

Torggata 12, 0181 OSLO

Kongsgata 54,

4005 Stavanger

Tlf.: 22 03 22 00

industrienergi.no

Arbeidsutvalgsmedlem Asle Reime leder skiftutvalget i Industri Energi. Arkivfoto: Egil Brandsøy.

Nybrottsarbeid for å finne best mulige skiftordninger

Industri Energis skiftutvalg har ambisjon om å finne fram til de beste skiftplanene for folk, både i landindustrien og offshore. – Vi driver her med nybrottsarbeid, sier utvalgets leder Asle Reime.

Tekst: Atle Espen Helgesen

Skiftutvalget ble etablert på Industri Energis landsmøte i 2017. -Vi er landets største skiftarbeiderforbund, der over halvparten av medlemmene jobber skift. Og det er ekstremt viktig for dem at vi bidrar med økt kunnskap om skiftarbeid, sier Asle Reime, arbeidsutvalgsmedlem og leder av skiftutvalget.

-Ambisjonen vår er å finne fram til best mulige skift- og turnusordninger for medlemmene. Fokuset er å gå gjennom hvilke ulike skiftordninger som finnes i industrien, både på land og sokkelen. Vi systematiserer disse og går gjennom hvilke fordeler og ulemper de ulike ordningene gir, sier Reime.

Han påpeker at det er en rekke hensyn å ta, både i forhold til hva den enkelte helst foretrekker, hva kollegaene ønsker, bedriftenes økonomiske hensyn og ikke minst hensyn til folks helse.

-Det kan være stor forskjell mellom hvilken skiftplan den enkelte ønsker, ut fra for eksempel alder og familiesituasjon. Noen ønsker å jobbe slik at det gir best mulig inntekt, mens andre vil legge sterkere vekt på familiesituasjonen, helsen sin og så videre, sier Asle Reime.

Stor innvirkning på livene til folk

Han understreker at det ofte er utrolig vanskelig for folk som er vant til å jobbe en fast skiftplan å endre dette, siden det har så stor innvirkning på livene deres,

selv om en ny skiftplan gjerne kan være bedre for å ivareta helsen.

Reime viser til at det offshore er store diskusjoner rundt såkalt svingskift. Det vil si om og når man i løpet av en offshoreperiode på 14 dager skal snu fra 12-timer nattskift til 12-timer dagskift.

-Mange foretrekker å jobbe dagskift siste uka, for da har de normal døgnrytme når de kommer hjem etter endt arbeidsperiode. Mange bedrifter derimot ønsker at man starter dagskift første uka, og jobber natt siste uka. De argumenterer med at det er bedre for helse, miljø og sikkerheten om bord. I noen ekstreme tilfeller hører vi om folk som må jobbe hele toukersperioden nattskift, noe som neppe er helsefremmende.

Flere i landindustrien ønsker offshoreturnus

I landindustrien har seksskiftordning blitt vanligere og ønsket av mange. Samtidig er det ifølge Reime stadig flere industriarbeidere som ønsker mer bruk av 12-timersskift, slik det er offshore, for å få lengre friperioder.

-Dette gir dilemmaer på mange arbeidsplasser, når man skal finne en ordning som passer både for kollegaer, bedriften og ikke minst må det vurderes opp mot hva som er mest helsefremmende. Det har vi ikke sikre svar på i dag, sier han.